

**ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ  
ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ  
HIGH SCORE**

---

**ΜΑΡΙΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ**  
**Καθηγήτρια Π.Τ.Ν.**  
**Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**  
**[marisak@cc.uoi.gr](mailto:marisak@cc.uoi.gr)**

# 1. Εισαγωγικά Σχόλια

---

- Η εκπαιδευτική προσέγγιση **High Scope**, είναι ένα ανοιχτό θεωρητικό πλαίσιο εκπαιδευτικών ιδεών και πρακτικών, βασισμένο στις αρχές της ανάπτυξης του παιδιού.
- Η προσέγγιση αυτή αναπτύχθηκε από τον **David Weikart**, στη δεκαετία του '60, στο Μίσιγκαν των ΗΠΑ, με σκοπό να εφαρμοσθεί στο Προσχολικό Πρόγραμμα του Perry (**High Scope Perry Preschool Project**).
- Στα πλαίσια του Ιδρύματος Εκπαιδευτικής Έρευνας **High Scope**, οι ιδέες και οι πρακτικές του εξελίσσονται και διαμορφώνονται
  - μέσα από την παιδαγωγική εργασία με τα παιδιά
  - την κατάρτιση των εκπαιδευτικών
  - την έρευνα.

Η προσέγγιση High Scope, βασίζεται στη θεωρία του J. Piaget και αντιμετωπίζει τα παιδιά ως ενεργητικούς παράγοντες εκμάθησης, που μαθαίνουν καλύτερα μέσα από τις δραστηριότητες του σχεδιασμού, της πραγματοποίησης και

του αναστοχασμού (αξιολόγησης) πάνω σ' αυτές.

- Ο ρόλος των ενηλίκων είναι να σχεδιάζουν δράσεις βασισμένες στα ενδιαφέροντα των παιδιών, να διευκολύνουν τη μάθηση μέσα από την ενθάρρυνση και να συμμετέχουν σε θετικές στρατηγικές διαντίδρασης με τα παιδιά.
- Η έννοια της ενεργητικής μάθησης, προέρχεται από την πεποίθηση, ότι τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από την προσωπική διαντίδραση με ιδέες, μέσα από τις άμεσες εμπειρίες με υλικά αντικείμενα και την εφαρμογή της λογικής σκέψης, μέσα από αυτές τις εμπειρίες.
- Τα παιδιά μαθαίνουν, μέσα από την κοινωνική μάθηση.
- Τα ενδιαφέροντα και οι επιλογές των παιδιών είναι στην καρδιά του προγράμματος.

## 2. Οι στόχοι του Προσχολικού Προγράμματος High Scope

---

- Το παιδί να μάθει μέσα από την ενεργό συμμετοχή με ανθρώπους, υλικά, γεγονότα και ιδέες.
- Το παιδί να γίνει ανεξάρτητο, υπεύθυνο, έτοιμο για το σχολείο, έτοιμο για τη ζωή.
- Το παιδί να μάθει να προγραμματίζει δραστηριότητες, να τις ολοκληρώνει και να συζητάει με τα παιδιά και το νηπιαγωγό για ότι έχουν κάνει, για ότι έχουν μάθει.

- Το παιδί να αποκτήσει τη γνώση και τις δεξιότητες στις σημαντικές ακαδημαϊκές, κοινωνικοσυναισθηματικές και φυσικές περιοχές ανάπτυξης, μέσα από θεμελιώδεις εμπειρίες που περιλαμβάνουν:
- 

- γλώσσα και ανάγνωση
- κοινωνικές σχέσεις και πρωτοβουλίες
- δημιουργική αναπαράσταση
- κίνηση
- μουσική
- ταξινόμηση
- σειραθέτηση
- αρίθμηση
- αίσθηση του χώρου και του χρόνου

### 3. Δεδομένα του Προσχολικού Προγράμματος High Score

---

Η εκπαιδευτική προσέγγιση High Score υποστηρίζεται από πέντε στοιχεία, βασισμένα σε αναπτυξιακές πρακτικές για τα παιδιά και αποτελεσματικές οργανωτικές στρατηγικές προγράμματος για ενήλικες.

# ➤ **Ενεργητική Εκμάθηση**

---

- Τα παιδιά εμπλέκονται στην άμεση, εμπράγματη εμπειρία με τους ανθρώπους, τα αντικείμενα, τις ιδέες και τα γεγονότα.
- Οι παιδαγωγοί προγραμματίζουν περίπου 58 εμπειρίες – κλειδιά, σε διάφορα αναπτυξιακά επίπεδα, που ενισχύουν την ανάπτυξη των νοητικών, των κοινωνικών, των φυσικών και των συναισθηματικών δυνατοτήτων των παιδιών.

## ➤ Υποστήριξη από τους παιδαγωγούς

---

- Οι παιδαγωγοί υποστηρίζουν ένα ασφαλές και βοηθητικό περιβάλλον τάξης, όπου τα παιδιά να μπορούν να είναι χαρούμενα και να απασχολούνται με τα ενδιαφέροντά τους.
- Παρατηρούν και αλληλεπιδρούν με τα παιδιά.
- Υποστηρίζουν τις πρωτοβουλίες των παιδιών.
- Μοιράζονται με τα παιδιά τον έλεγχο της εμπειρίας εκμάθησης.
- Ενθαρρύνουν τις πρωτοβουλίες των παιδιών, τη συνεργασία τους για δημιουργικές δραστηριότητες και την επίλυση των συγκρούσεων μεταξύ τους, μέσω διαπραγματεύσεων.



## ➤ Μαθησιακό περιβάλλον

---

- Το μαθησιακό περιβάλλον τακτοποιείται σε αρκετές, σαφώς καθορισμένες περιοχές ενδιαφέροντος.
- Η διάταξη της τάξης και τα υλικά, υποστηρίζουν τα παιδιά να διαμορφώσουν άποψη για το πως είναι οργανωμένος ο κόσμος.

## ➤ Καθημερινή Ρουτίνα

---

- Καθημερινά ακολουθείται παρόμοιο πρόγραμμα γεγονότων, **το οποίο** προσφέρει συνέπεια για τα παιδιά και τους παιδαγωγούς.
- Μεγάλες και μικρές ομάδες, **αποτελούν μέρος της καθημερινής ρουτίνας, μέσα από την κοινωνική αλληλεπίδραση.**
- Η σταθερότητα του προγράμματος βοηθάει τα παιδιά των οποίων η γλώσσα είναι διαφορετική από την κυρίαρχη, **να κατανοήσουν τι απαιτείται από αυτά.**

## ➤ Αναστοχασμός - Αξιολόγηση

- Οι παιδαγωγοί καταγράφουν τακτικά σημειώσεις για τη συμπεριφορά, την εμπειρία και τα ενδιαφέροντα των παιδιών.
- Με βάση αυτές τις παρατηρήσεις, προγραμματίζουν τις εμπειρίες που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη και την εξέλιξη των παιδιών.
- Χρησιμοποιούν αυτές τις σημειώσεις στις συνεδριάσεις με τους γονείς, ώστε να τους βοηθήσουν να κατανοήσουν καλύτερα την ανάπτυξη των παιδιών τους και να επεκτείνουν τη μάθηση και στο σπίτι.
- Οι παιδαγωγοί αξιολογούν συχνά τους εαυτούς τους, μέσα από το πρόγραμμα ποιοτικής αξιολόγησης High Score.

## ➤ Μέγεθος Τάξης

Το μέγεθος της τάξης αναλογεί σε 18 παιδιά και υπάρχουν δύο παιδαγωγοί, ανά τάξη.

## 4. Πώς μαθαίνουν τα παιδιά να διαβάζουν στα Προσχολικά Προγράμματα High Score

---

- Το Προσχολικό Πρόγραμμα High Score υποστηρίζει την αξία της ανάγνωσης και της γραφής, μέσα από την κοινωνική μάθηση, την ανακάλυψη, την προσωπική έκφραση και τη διασκέδαση.
- Όταν τα παιδιά μαθαίνουν γραφή και ανάγνωση σε ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον που στηρίζεται στα προσωπικά τους ενδιαφέροντα και κίνητρα, έχουν κατά κανόνα σχολική επιτυχία και γίνονται ενεργά μέλη της κοινωνίας.
- Οι παιδαγωγοί στα νηπιαγωγεία High Score, χρησιμοποιούν εκπαιδευτικές στρατηγικές, ώστε τα παιδιά, οποιουδήποτε αναπτυξιακού επιπέδου, να μπορούν να δημιουργήσουν μια κοινή βάση με τη γνώση, την ανάγνωση και τη γραφή.

## 5. Η σημασία της ανάγνωσης και της γραφής στα νηπιαγωγεία High Score

---

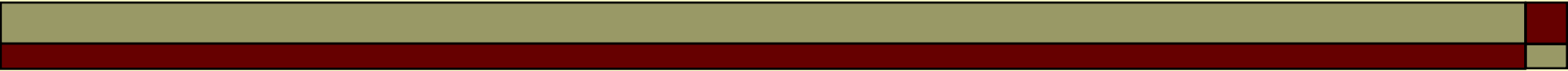
- Η ανάγνωση και η γραφή έχουν μεγάλη σημασία στα Προσχολικά Προγράμματα High Score.
- Τα παιδιά μαθαίνουν ανάγνωση και γραφή, με βάση τις συμπληρωματικές δεξιότητες του προφορικού λόγου και της ακουστικής κατανόησης.
- Οι τέσσερις αλληλένδετες δεξιότητες, του προφορικού λόγου, της ακουστικής κατανόησης, της ανάγνωσης και της γραφής, συμπεριλαμβάνονται στις σημαντικές γλωσσικές και γνωστικές εμπειρίες του Προγράμματος High Score.

- 
- Η ανάπτυξη του αλφαριθμητισμού είναι τόσο κοινωνική όσο και γνωσιολογική υπόθεση. **Γράφουμε, επειδή έχουμε κάτι να πούμε στους άλλους. Διαβάζουμε για να ανακαλύψουμε, τι έχουν οι άλλοι να μας πουν.**
  - Η μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής, στηρίζεται στην κοινωνική μάθηση, **στην επιθυμία των παιδιών για διαπροσωπικές σχέσεις και στην πνευματική τους ορμή για επικοινωνία.**
  - **Τα μικρά παιδιά** ενθουσιάζονται όταν διαβάζουν για να πληροφορηθούν ή να διασκεδάσουν **και** γράφουν για να επικοινωνήσουν και να εκφραστούν. **Με τον τρόπο αυτό** αναπτύσσουν την αγάπη για την ανάγνωση και την γραφή, που κρατάει μια ζωή.

## 6. Πώς μαθαίνουν τα παιδιά να διαβάζουν και να γράφουν σε νηπιαγωγεία High Score

---

- Καθημερινά στα High Score νηπιαγωγεία, τα παιδιά ακολουθούν την παιδαγωγική διαδικασία «σχεδιάζω – πραγματοποιώ – αξιολογώ».
- Κάνουν σχέδια με βάση τα ενδιαφέροντά τους, σε ένα συγκεκριμένο «χρόνο σχεδιασμού», τα εφαρμόζουν στην πράξη σε ένα «χρόνο εργασίας» συλλογίζονται τις εμπειρίες τους με συνομήλικους και ενήλικες σε ένα «χρόνο αξιολόγησης».

- 
- 
- Μέσα από αυτή τη διαδικασία τα παιδιά επικοινωνούν ενεργά με άλλους και έτσι αναπτύσσουν τις γλωσσικές τους ικανότητες.
  - Όταν τα παιδιά παρουσιάζουν τα σχέδια και τις δραστηριότητές τους, αρχικά με ζωγραφιές και σύμβολα και αργότερα με γράμματα και λέξεις, οι γνωστικές τους δεξιότητες εξελίσσονται.



## 7. Πώς οι παιδαγωγοί προάγουν την ανάγνωση και τη γραφή στα Προσχολικά Προγράμματα High Scope

---

Οι παιδαγωγοί, με βάση σημαντικές εμπειρίες στη γλώσσα και τον αλφαριθμητισμό, χρησιμοποιούν τις παρακάτω στρατηγικές για να εξασφαλίσουν, ότι, τα παιδιά θα αναπτύξουν θετική στάση και θα μάθουν ουσιαστικές δεξιότητες.

# 7.1 Δημιουργούν γωνιά Βιβλιοθήκης

---

- ✓ Κάθε High Score νηπιαγωγείο έχει μία γωνιά βιβλιοθήκης, με ελκυστικά και ενδιαφέροντα βιβλία, αναγνωστικό υλικό που απεικονίζει πραγματικούς ανθρώπους και αληθινά γεγονότα, σχετικά με τις εμπειρίες των παιδιών.
- ✓ Υπάρχουν βιβλία όλων των ειδών: εικονογραφημένα, σχετικά με την παράδοση, με την ποίηση, με έννοιες, με την αλφαβήτα, βιβλία φτιαγμένα από τα ίδια τα παιδιά, λευκώματα με φωτογραφίες.
- ✓ Η γωνιά είναι ζεστή και φιλική, με άνετες θέσεις, όπου τα παιδιά και οι ενήλικες μπορούν να καθίσουν μαζί και να διαβάσουν.

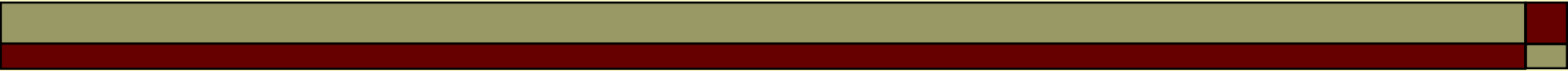
- 
- ✓ Η γωνιά είναι ανοιχτή συνέχεια και διαμορφωμένη έτσι ώστε τα παιδιά να έχουν τη δυνατότητα να δανείζονται βιβλία μόνα τους.
  - ✓ Τα παιδιά σταδιακά αναπτύσσουν την κατανόηση των ιδιοτήτων των βιβλίων, του προσανατολισμού, τη διάταξη του κειμένου από πάνω προς τα κάτω, και από αριστερά προς τα δεξιά.
  - ✓ Το περιεχόμενο των βιβλίων και του υπόλοιπου έντυπου υλικού έχει επιλεγεί με σκοπό να αναπαραστήσει και να διερευνήσει τις πραγματικές και μελλοντικές καταστάσεις στη ζωή των παιδιών.

## 7.2 Διαβάζουν μαζί με τα παιδιά κατά τη διάρκεια της ημέρας

---

- Παιδαγωγοί και παιδιά διαβάζουν μαζί κάθε μέρα, σε διαφορετικά περιβάλλοντα, χρησιμοποιώντας ποικίλο και διαφορετικό υλικό.
- Οι παιδαγωγοί διαβάζουν με τα παιδιά σε ζευγάρια ή σε μικρές ομάδες.
- Το διάβασμα σε οικείες ομάδες, δημιουργεί μια ζεστή, προσωπική εμπειρία, προωθεί τη θετική αλληλεπίδραση και προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης των δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης.
- Τα παιδιά αρχίζουν την ημέρα τους, επιλέγοντας ένα βιβλίο για να το διαβάσουν με τον παιδαγωγό ή το γονιό την ώρα της υποδοχής.

- 
- Την ώρα του σχεδιασμού τα παιδιά δείχνουν με τι και με ποιον θέλουν να παίξουν, μέσα από χειρονομίες, αντικείμενα και λέξεις.
  - Τα βιβλία είναι διαθέσιμα κατά το χρόνο εργασίας για την απόλαυση της ανάγνωσης με άλλους ή την αναζήτηση πληροφοριών.
  - Οι παιδαγωγοί κολλούν ετικέτες με τα ονόματα των παιδιών στις εργασίες τους, συχνά προσθέτουν ένα τίτλο ή μια σύντομη περιγραφή. Στο τέλος τα παιδιά χαρακτηρίζουν μόνα τους, τις εργασίες τους.



---

Την ώρα της ανάκλησης – αξιολόγησης, τα παιδιά χρησιμοποιούν εικόνες, γράμματα ή λέξεις για να δείξουν τι έκαναν κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Όταν αποχωρούν από το νηπιαγωγείο τα παιδιά, επισημαίνουν γνωστά γράμματα και λέξεις σε πινακίδες, φωτεινές επιγραφές καταστημάτων και οχήματα.

Με όλα τα παραπάνω, η ανάγνωση γίνεται για το παιδί καθημερινή συνήθεια.

## 7.3 Χρησιμοποιούν σύμβολα, συνδέοντάς τα με γράμματα και λέξεις

- Κάθε παιδί, με την είσοδό του στο νηπιαγωγείο επιλέγει ένα προσωπικό σύμβολο (ένα απλοϊκό σχέδιο), το οποίο γράφεται στα ερμάριό του, στα σχέδια, στις εργασίες τους κ.ά. Δίπλα στο σύμβολό του, γράφεται και το όνομά του.
- Τα παιδιά μαθαίνουν γρήγορα να διαβάζουν και να γράφουν τα σύμβολά τους, ενώ αναγνωρίζουν αυτά των φίλων τους.
- Σύμβολα, ζωγραφιές, φωτογραφίες και λέξεις, βρίσκονται στο χώρο της αίθουσας, στα ράφια και στα καλάθια, όπου τα παιδιά επιστρέφουν μόνα τους τα παιχνίδια.
- Η καθημερινή ρουτίνα περιλαμβάνει σύμβολα και ετικέτες λέξεων.
- Μέσα από αυτούς τους συσχετισμούς τα παιδιά μαθαίνουν, ότι τα «γράμματα» και οι «λέξεις» είναι σύμβολα που απεικονίζουν πραγματικά αντικείμενα και πράξεις.

## 7.4 Γεμίζουν την τάξη με γραπτά σύμβολα ή λέξεις

- Γράμματα και λέξεις βρίσκονται παντού μέσα στην τάξη του νηπιαγωγείου.
- Μπορεί να είναι γράμματα από χαρτόνι ή πλαστικό που βοηθάει τα παιδιά να ανιχνεύουν, να αντιγράφουν, να συγκρίνουν και να ταξινομούν.
- Οι χώροι παιχνιδιού είναι γεμάτοι με τα πραγματικά αντικείμενα που απεικονίζουν οι εικόνες, οι λέξεις, οι αριθμοί.
- Για παράδειγμα: Συνταγές και ετικέτες φαγητών στη γωνιά του σπιτιού,  
χάρτες στη γωνιά των κτιρίων,  
κατάλογοι εργαλείων στη γωνιά των κατασκευών,  
κούπες μέτρησης στο χώρο του νερού,  
πακέτα σπόρων στον εξωτερικό χώρο.



## 7.5 Παρέχουν υλικά γραφής

---

Τα παιδιά χρησιμοποιούν υλικά γραφής, γιατί τα υποστηρίζουν να πραγματοποιήσουν τις διασκεδαστικές τους ιδέες.

Τα υλικά γραφής βρίσκονται σε κάθε χώρο του νηπιαγωγείου.

- ✓ Η γωνιά ζωγραφικής έχει λευκό χαρτί,μπογιές, πινέλα, μαρκαδόρους, κανονικά και χρωματιστά μολύβια.
- ✓ Στη γωνιά του σπιτιού υπάρχουν τετράδια σημειώσεων, μπλοκ επιταγών, στυλοί, φάκελλοι και γραμματόσημα, καρμπόν σφραγίδων και φόρμες παραγγελίας.
- ✓ Οι υπολογιστές έχουν κατάλληλα προγράμματα ζωγραφικής και γραφής, ώστε τα παιδιά να μπορούν να δημιουργήσουν και να διαβάσουν τις δικές τους ιστορίες.

## 7.6 Ενθαρρύνουν τα παιδιά να γράφουν με το δικό τους τρόπο

---

- Τα παιδιά ενθαρρύνονται να γράψουν χωρίς συμβατικούς κανόνες γραφής,

με αποτέλεσμα να γίνονται ενθουσιώδεις συγγραφείς που μπορούν να δημιουργήσουν βιβλία, κάρτες, μηνύματα.

- Οι παιδαγωγοί ενθαρρύνουν τα παιδιά να γράφουν, με το να αποδέχονται τις πρώτες προσπάθειες στο γράψιμο (ορνιθοσκαλίσματα ή φανταστικές ορθογραφίες).

- Επειδή τα παιδιά εκτίθενται καθημερινά στους συμβατικούς κανόνες, είναι πρόθυμα να μάθουν να αναπαράγουν με τον καθιερωμένο τρόπο γραφής.

## 7.7 Γράφουν υπαγορεύσεις

---

- Οι παιδαγωγοί σημειώνουν τις λέξεις των παιδιών, μετά από παράκλησή τους κατά την ώρα του παιχνιδιού ή άλλων δραστηριοτήτων.
- Η σημείωση των υπαγορεύσεων, βοηθάει τα παιδιά να συνδέσουν τον προφορικό με τον γραπτό λόγο.
- Οι High Score παιδαγωγοί πάντα σημειώνουν και μετά διαβάζουν, τι έχει πει ακριβώς κάθε παιδί.
- Σημειώνουν ομαδικές υπαγορεύσεις, όταν τα παιδιά θέλουν να καταγράψουν μια εμπειρία που μοιράστηκαν ή να επινοήσουν μια ιστορία όλοι μαζί.
- Τα παιδιά ζητούν να καταγραφούν τα σχέδια και οι περιγραφές τους την ώρα της αξιολόγησης.
- Οι παιδαγωγοί για να βοηθήσουν, κάνουν ανοιχτού τύπου ερωτήσεις.

## 7.8 Εξερευνούν τους ήχους

---

- Οι παιδαγωγοί οικοδομούν τη φωνητική γνώση των παιδιών, μέσα από: καθημερινά παιχνίδια, παιδικά τραγούδια, ιστορίες, επινόηση ανόητων λέξεων, δημιουργία και επανάληψη έμμετρων λόγων ή κίνησης σε ρυθμικό στίχο.
- Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά μαθαίνουν τα φωνήματα – τη μικρότερη μονάδα ήχου – αναγνωρίζοντας και φτιάχνοντας ομοιοκαταληξίες και παρηχήσεις και τονίζοντας τον ήχο των γραμμάτων σε λέξεις που προσπαθούν να γράψουν.

## 7.9 Συζητούν φυσικά με τα παιδιά

- Οι παιδαγωγοί των High Scope νηπιαγωγείων, εξισορροπούν την ακουστική κατανόηση, με τον προφορικό λόγο όταν συζητούν με τα παιδιά.
- Ο καλύτερος τρόπος ενθάρρυνσης των παιδιών για να μιλήσουν είναι, οι παιδαγωγοί να ακούνε υπομονετικά, καθώς τα παιδιά τους περιγράφουν τις εμπειρίες, τα συναισθήματα και τις ιδέες τους (παιδαγωγική της ακρόασης).
- Ενθαρρύνουν τη γλώσσα των παιδιών κατεβαίνοντας στο οπτικό τους επίπεδο, κάνοντας σχόλια και παρατηρήσεις επαναλαμβάνοντας τα λόγια των παιδιών και παραφράζοντας τις ιδέες τους, προκειμένου να διευκολύνουν το λεξιλόγιό τους και να επεξεργαστούν τις προτάσεις τους.

## **7.10 Εκθέτουν στο νηπιαγωγείο ή στέλνουν στο σπίτι τις γραπτές εργασίες των παιδιών**

---

- ✓ Ο γραπτός λόγος αποτελεί ισχυρή μορφή επικοινωνίας και στα παιδιά αρέσει να μοιράζονται, ότι έχουν γράψει με τον παιδαγωγό, τα άλλα παιδιά και την οικογένειά τους.
- ✓ Οι παιδαγωγοί εκθέτουν τα γραπτά των παιδιών, ώστε να τα δουν και να τα σχολιάσουν άλλοι.
- ✓ Στέλνουν δείγματα στο σπίτι, ώστε τα παιδιά να τα διαβάσουν στους γονείς και στα αδέρφια τους.

- 
- Οι παιδαγωγοί βοηθούν τους γονείς να κατανοήσουν την αξία των πρώτων προσπαθειών γραφής των παιδιών,

**εξηγώντας τι μαθαίνουν τα παιδιά, ακόμη και όταν χρησιμοποιούν μη συμβατικές μορφές γραφής.**

- Βοηθούν τους γονείς να αναπτύξουν θετική στάση προς όλες τις προσπάθειες των παιδιών για επικοινωνία,

**δημιουργώντας ένα θετικό οικογενειακό περιβάλλον, στο οποίο η ανάγνωση, η γραφή και η ακουστική ικανότητα προάγονται.**

## 7.11 Υποστηρίζουν την ανάγνωση και τη γραφή, μέσα από τις τέχνες

- Μέσα από τις τέχνες, τα παιδιά ενθαρρύνονται να βιώσουν τις γραπτές και προφορικές παραδόσεις των οικογενειών και των κοινοτήτων τους.
- Η τέχνη μπορεί να καλλιεργήσει την ανάγνωση και τη γραφή.
- Τα παιδιά επεκτείνουν το λεξιλόγιό τους, περιγράφοντας ένα έργο τέχνης, σε ένα βιβλίο με εικόνες, αναπτύσσουν τη φωνολογική συνειδητοποίηση μέσα από τα τραγούδια και τις κινήσεις του χορού, προάγουν τις δεξιότητες γραφής με την ονομασία των αντικειμένων, μέσα από το συμβολικό παιχνίδι και τη δραματοποίηση.
- Τα παιδιά κατανοούν, ότι, οι προφορικές και γραπτές λέξεις, αποτελούν ένα μέσο δημιουργικής έκφρασης.



## 7.12 Ενθαρρύνουν την οικογένεια να υποστηρίζει τις πρώτες προσπάθειες των παιδιών για ανάγνωση και γραφή

---

- **Σχεδόν** όλες οι προσπάθειες αλφαριθμητισμού που χρησιμοποιούν οι παιδαγωγοί στην τάξη, μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την οικογένεια στο σπίτι.
- Οι παιδαγωγοί διοργανώνουν σεμινάρια γονέων, ώστε να διευκολύνουν αυτή τη μεταφορά της γνώσης.
- Ενθαρρύνουν τους γονείς να διαβάζουν μαζί με τα παιδιά τους κάθε μέρα, **να** αφιερώνουν χρόνο στη συζήτηση του περιεχομένου και **να** ακούν υπομονετικά τα παιδιά, όταν εκείνα τους διαβάζουν.
- Οι γονείς μαθαίνουν πως να παρέχουν αναγνωστικό και γραφικό υλικό στο σπίτι, να βγάζουν κάρτα βιβλιοθήκης, **να** επιλέγουν κατάλληλα βιβλία.

- 
- Τα μέλη της οικογένειας ανακαλύπτουν, ότι οι καθημερινές επαφές, προκαλούν το ενδιαφέρον για ανάγνωση στα παιδιά.
  - Τεχνικές της τάξης του νηπιαγωγείου, εφαρμόζουν οι γονείς στο σπίτι, όπως: να χρησιμοποιήσουν το σύμβολο του παιδιού σε ετικέτες πάνω στα προσωπικά του αντικείμενα, να σημειώνουν υπαγορεύσεις και να εκθέτουν στο σπίτι τις ζωγραφιές και τα πρώτα γραπτά των παιδιών.
  - Οι παιδαγωγοί μοιράζονται τις πληροφορίες για την ανάπτυξη των παιδιών και τις στρατηγικές υποστήριξης με τους γονείς, ώστε να ενθαρρύνουν τις πρώτες προσπάθειες αλφαριθμητισμού των παιδιών τους.

## 8. Επιστημονική τεκμηρίωση της επίδρασης των Προσχολικών Προγραμμάτων High Score, στην κατάκτηση της ικανότητας ανάγνωσης και γραφής

---

- Έρευνες έχουν καταδείξει, ότι η προσέγγιση High Score, προωθεί την απόκτηση αυτών των σημαντικών ακαδημαϊκών δεξιοτήτων.
- Τα αποτελέσματα έρευνας από το «Σχέδιο Δράσης για το Προσχολικό Πρόγραμμα Perry», διάρκειας 40 χρόνων, υποστηρίζουν ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα High Score, παρέχουν στα παιδιά πλεονεκτήματα σχετικά με την ικανότητα γραφής και ανάγνωσης.

---

✓ Η Εθνική Αξιολόγηση της προσέγγισης High Score, κατέληξε, ότι οι γλωσσικές και γνωστικές διαφορές, είναι σημαντικές για τα παιδιά που παρακολουθούν High Score νηπιαγωγεία,

ειδικότερα σε θέματα γλώσσας, κοινωνικών σχέσεων, πρωτοβουλίας και συνολικής ανάπτυξης (Erstein, 2013).

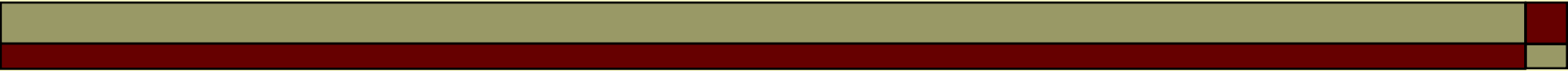
✓ Έρευνες σε άλλες χώρες από ανεξάρτητους ερευνητές

επιβεβαιώνουν τα παραπάνω αποτελέσματα για παιδιά που παρακολουθούν σωστά εφαρμοσμένα High Score Προγράμματα (Veen, Roelevelled & Leseman, 2015).

# 9. Επιλογικά

---

- Η ανάγνωση και η γραφή αποτελούν κεντρικό στοιχείο στο Προσχολικό Πρόγραμμα High Score.
- Τα θεμέλια γι' αυτές τις σημαντικές δεξιότητες βρίσκονται σε ένα περιβάλλον ενεργητικής, κοινωνικής μάθησης, που βασίζεται στη φυσική ανάγκη των παιδιών για επικοινωνία, πρώτα μέσα από τον προφορικό και στη συνέχεια μέσα από το γραπτό λόγο.
- Η γραφή και η ανάγνωση ανοίγουν το δρόμο στη γνώση που βασίζεται στα γεγονότα, στις πληροφορίες και αποτελούν το μέσο για την επίτευξη πολλαπλών στόχων.

- 
- 
- Τα παιδιά, μέσα από τις παραπάνω διαδικασίες τοποθετούνται απέναντι στον εαυτό τους, την κοινότητα, την ιστορία, τη μελλοντική πιθανότητα
  - Η ανάγνωση και η γραφή αποτελούν σημαντικά μέσα για την ανακάλυψη, την έκφραση, τη λύση προβλημάτων και τη διασκέδαση των παιδιών.
  - Τα Προσχολικά Προγράμματα High Scope, μέσα από την κοινωνική μάθηση

**υποστηρίζουν τα παιδιά όχι μόνο πώς να διαβάζουν και να γράφουν,**

**αλλά και πώς να χρησιμοποιούν αυτές τις δεξιότητες σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους.**



---

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ  
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!!!**